

## **TBMM Bebek Ölümlemlerini ve Özel Sağlık Kuruluşlarını Araştırma Komisyonu'nun Raporuna İlişkin Değerlendirme**

### **Bebek Ölümlemlerinde Gerçek Nedenler Görülmedi, Çözüm Üretilmedi**

İstanbul'daki kimi özel hastanelerin, muvazaalı sözleşmeler ile yenidoğan yoğun bakım servislerini "verimliliği artırmak amacıyla danışmanlık hizmet alımı" adı altında başka bir şirkete devrettiği ve bu yolla Sosyal Güvenlik Kurumu'nun zarara uğratıldığı, yetersiz altyapı, hekim ve sağlık çalışanı eliyle sağlık hizmeti sunumu nedeniyle bebeklerin hayatlarını kaybettiği iddialarını içeren iddianame ile 18 Kasım 2024'te başlayan yargılama devam ediyor.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 22.10.2024 günlü Genel Kurul'da Bazı Özel Sağlık Kuruluşlarında Yaşanan Bebek Ölümlemlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılması, Özel Sağlık Kuruluşlarının Yenidoğan, Çocuk, Engelli Ve Yaşlılarla İlgili Bakım Servislerindeki Uygulamaların ve Mevzuatın İncelenerek Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmasına karar vermiştir. Türk Tabipleri Birliği (TTB) komisyonda, ortaya çıkan kabul edilemez sonucun nedeninin mevzuat yoluyla yaratılan denetimsizlik ve sağlık hizmetinin niteliğinden feragat edilerek sermaye lehine yaratılan imtiyaz olduğunu Sağlık Bakanlığı düzenlemeleri üzerinden ortaya koymuştur (TTB sunumu için [tıklayınız](#)).

Aradan bir yıldan fazla zaman geçtikten sonra, 05.02.2026 tarihinde yayımlanan araştırma komisyonu raporu, ortaya çıkan sonucun nedenlerine dair somut tespitler içermemektedir. Öyle ki mevzuat ve denetim mekanizmalarının sıralandığı bölümde hekimlerin mesleki etik denetimini yapma yetkisine sahip tek kurum olmasına karşın Türk Tabipleri Birliği Kanunu ve disiplin mevzuatı listeye alınmamıştır. Sorunun kaynağının belirlenmemesi, benzer olayların yeniden yaşanmaması için yapılması gerekenleri belirlemek için kurulan komisyonun görevini yerine getirmesine de engel olmuştur. Raporda, komisyonda görüşlerine başvuru kurumların paylaştığı bilgilere, öneri ve eleştirilere hiç yer verilmemesi tercihin göstergelerindedir.

TTB, iddianamenin kabul edilmesinin ardından Sağlık Bakanlığı, İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri hakkında suç duyurusunda bulunmuştur. Suç duyurusu üzerine yapılan ön inceleme evrakı, soruşturma izni verilmemesi üzerine açılan dava dosyasına girmiştir. Dosyaya sunulan ifadeler, belgeler ve raporlar incelendiğinde, soruşturmada adı geçen hastanelerin yeterli altyapı, uzman hekim ve sağlık çalışanı olmaksızın yoğun bakım servisi işlettikleri görülmektedir. Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin kısıtlayıcı hükmü 20 yıl boyunca ertelenerek, özel sağlık kuruluşlarında yenidoğan yoğun bakımları dahil olmak üzere tüm yoğun bakım yataklarının artışının ve böylelikle ülkedeki yenidoğan yataklarının yarısından fazlasının özel sektörde olmasının önü açılmıştır.

Özel sağlık kuruluşlarının denetim ölçütlerinin ve ihlallere uygulanacak yaptırımların da aynı düzenlemelerle belirlendiği, özellikle 2005 yılından itibaren "para cezasının" temel yaptırım haline getirildiği, hastanelerin gerekleri yerine getirmemelerine karşın hizmet sunmalarının önünün bu şekilde açıldığı anlaşılmaktadır.

Rapor ile TTB'nin aşamalarda edindiği bilgiler birlikte ele alındığında varılan tespitler şöyledir:

27.03.2023 günlü CİMER başvurusunun İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü tarafından 05.05.2023 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlar Şubesi'ne iletilmesi ile yetinildiği ve ilk andan itibaren idari bir işlem başlatılmadığı,

Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmada 20.06.2023 tarihinde başlatılan iletişimin tespiti kararı kapsamında ilk andan itibaren, süregelen usulsüzlük ve denetimsizliğin rahatlığıyla hareket edildiği,

Soruşturma birimlerinin bilgilendirmeleri üzerine 20.09.2023 günlü İstanbul Valisi oluru ile 25.09.2023 tarihinde Olağandışı Denetim Komisyonu kurulduğu, denetimler sonucunda yenidoğan uzmanları tarafından hazırlanan raporlarda ilgili sağlık kuruluşlarının altyapılarının yenidoğan yoğun bakım hizmeti vermeye elverişli olmadığı, tamamında fiilen yenidoğan uzmanı bulunmadığı, tıbbi cihaz ve donanım yetersizlikleri olduğu, Yataklı Sağlık Tesislerinde Yoğun Bakım Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ ile belirlenen koşulların bulunmadığı, ölen bebeklerin dosyalarında bilgi eksiklikleri olduğu, bununla birlikte bildirim zorunluluğu nedeniyle Bebek Ölüm Komisyonuna iletilen bilgilerin değerlendirilmesinde de eksikliklerin olduğu, bebeklerin durumuyla uyumlu olmayan hasta dosyalarına rastlandığı, 2023 yılının haziran ve temmuz aylarına ait hasta dosyalarının incelenmesinde entübe edilen bebeklerin kan gazı bilgisinin hiç bulunmadığı, sepsis şüphesiyle yatırılan bebeklerin durumlarının belirlenmesi için gerekli inceleme yapılmayarak çok geniş spektrumlu antibiyotiklerin kullanılmaya devam edildiği, solunum yetmezliği şüphesiyle yatırılan bebeklerin solunumlarının değerlendirilmeyerek uzun süre ünitelerde tutulduğunun tespit edildiği ancak tüm bu tespitlere karşın bebeklerin kamu hastanelerine nakillerinin yapılmadığı, birimlerin faaliyetlerinin askıya alınmadığı ve herhangi bir yaptırım kararı alınmadığı,

Yoğun bakım denetimleri sonucu hazırlanan raporların 28.09.2023 tarihli müdürlük oluru ile kurulan Yenidoğan Yoğun Bakım Denetim Değerlendirme Komisyonu toplantısında ele alındığı, iletişim tespit tutanakları ile hasta dosyaları ve denetim tutanaklarını birlikte ele alan uzmanlar tarafından hazırlanan uzman görüşünde açıkça denetimlerin ve ilgili mevzuatın yetersizliğinin kaydedildiği, *"tekrar ve tekrar aynı olayların yaşanmasının önüne geçilmesi için kuralların belirgin, denetimlerin hizmet gereğine uygun, yaptırımların olası zarar riskiyle uyumlu olması gerektiğinin"* belirtilmesine karşın yaptırım kararı alınmadığı, herhangi bir düzenleyici işlem tesis edilmediği,

Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 24.11.2023 günlü "müfettiş talebi" üzerine 05.12.2023 günü müfettiş görevlendirildiği, idarenin anılan tespitlere karşın bizzat teftiş birimini harekete geçirmedeği,

Soruşturma kapsamında ilk operasyonun yapıldığı tarihe kadar İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü tarafından soruşturmada adı geçen hastanelere sevkleri durdurma kararı verilmediği ve sevklerin ancak 2024 yılı nisan ayında sonlandırıldığı,

Alınan ifade içeriklerine göre "konuya ilişkin haber yayımlanması üzerine" Nisan 2024 tarihinde adı geçen hastanelere ambulansla hasta sevklerinin durdurulmasına karar verildiği, bu kararın müdürlük makamı tarafından uygun bulunduğu ancak bu tarihe kadar idarenin bilgisi dahilindeki uygunsuzluk ve usulsüzlüklere rağmen sevklerin durdurulması kararı verilmemesinin gerekçesinin açıklanmadığı,

Denetimlerde sağlık kuruluşlarının yenidoğan yoğun bakım ünitelerinin sadece hizmete değil ruhsata ve tescile esas koşulları taşımadığı belirlenmesine karşın birim

bazında dahi olsa faaliyetin askıya alınmasına, ruhsatın iptaline ilişkin değerlendirme komisyonu kararı alınmadığı,

Soruşturma tamamlanıp iddianame kabul edilene kadar hastanelerin ruhsatları, birim faaliyetleri hakkında hiçbir idari tasarrufta bulunulmadığı, buna karşın idari hareketsizliğin “soruşturmanın gizliliğinden” bahisle açıklandığı ancak tüm evrak içeriği ve Sağlık Bakanlığı’nın yetkileri göz önüne alındığında bu açıklamanın yetersiz kaldığı,

Yenidoğan Yoğun Bakım Denetim ve Değerlendirme Bilimsel Komisyonu’nun, iddianamenin kabulünden sonra ve ancak Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nün 05.11.2024 tarihli yazısı ile kurulduğu, komisyon tarafından yapılan denetimlerin sonuçları ve tespitlere dair raporda bir atıf bulunmadığı,

Özel sağlık kuruluşlarının ve yenidoğan yoğun bakım ünitelerinin denetimlerinin esaslarının da Sağlık Bakanlığı’nın düzenleyici işlemleriyle belirlendiği, denetim birimlerinin de bu çerçevede denetim yaptığı, yaptırımların da aynı düzenleyici işlemlerle belirlendiği göz önüne alındığında, düzenleyici işlemlerin nitelikli sağlık hizmeti sunumunu temini amacından yıllar içinde uzaklaştığının bizzat düzenleyici işlemlerle ortaya çıktığı,

Sağlık Bakanlığı’nın, yoğun bakım ünitelerinin özel sağlık kuruluşlarında yoğunlaşmasını tercih etmesine karşın Anayasa ile yükümlü olduğu, idari kolluk faaliyetini yani denetimin ölçütlerini hizmet gereklerine uygun belirlemediği,

Sağlık Bakanlığı’nın “planlama” yetkisini, hekimlerin çalışan olarak haklarını sınırlandırmakla sınırlı kullandığı ancak özel sağlık kuruluşlarının nitelikli sağlık hizmeti sunmasını sağlayacak nitelikli mevzuat altyapısını, ilgili kurumlardan görüş alarak oluşturmamakta ısrar ettiği anlaşılmaktadır (“Özel Hastaneler Yönetmeliğinde Yapılan Değişikliklerin Kronolojisi: Yıllara Yayılmış Bir Cinayetin Anatomisi” raporu için [tıklayınız](#)).

Tüm tespitlere rağmen raporda yenidoğanların yoğun bakım gereksiniminin önlenmesine yönelik kapsamlı bir çalışma önerisinin yer almadığı da görülmüştür.

TTB’nin yayımladığı “Sağlıkta Ticari Çeteleşme Bebek Ölümleri Raporu”nun tamamı için [tıklayınız](#).

**Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi**